

**CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU
STUDII UNIVERSITARE**

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 1/14	

**Facultatea de MEDICINĂ
PROGRAMUL DE STUDII 0913.1
ASISTENȚA MEDICALĂ GENERALĂ
CATEDRA DE MEDICINĂ DE FAMILIE**

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare Facultatea Medicină
Proces verbal nr. 1 din 16.09.21
Președinte prof. univ., dr.hab.șt.med.
Suman Serghei

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Medicină nr.1
Proces verbal nr. 1 din 21.09.21
Decanul Facultății conf. univ., dr.hab.,șt.med.
Plăcintă Gheorghe

APROBAT

la ședința Catedrei de medicină de familie
Proces verbal nr.2 din 15.09.2021
Șef catedră prof. universitar. dr. hab. șt. med
Ghenadie Curocichin

CURRICULUM

DISCIPLINA: APLICAREA CLINICĂ A NURSINGULUI FUNDAMENTAL

Studii de licență

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Șalaru Virginia, dr. șt. med., conf. univ.

Gîțu Lora, asist. univ.

Postica Ludmila, asist. univ.

Muntean Maria, asist. univ.

Chișinău, 2021

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 2/14	

I. PRELIMINARII

De-a lungul anilor, procesul de nursing a evaluat sub influența schimbărilor sociale ajungând să devină în prezent o metodă științifică de activitate a asistenților medicali. Dacă la început asistentul medical desfășura activități care se bazau numai pe prescrierile medicului, ulterior practica de nursing s-a dezvoltat independent, devenind mai complexă. Procesul de nursing constituie cadrul pentru practica acesteia, și presupune luarea deciziilor, asumarea responsabilităților pentru intervențiile efectuate și controlul acțiunilor. Procesul de nursing este un proces organizat și planificat, o metodă rațională de promovare a intervențiilor individualizate în scopul obținerii unei mai bune stări de sănătate pentru individ, familie și comunitate. Fiind centrat pe pacient, el reprezintă o metodă științifică de rezolvare a problemelor actuale și potențiale ale acestuia în funcție de nevoile sale bio-fiziologice, psihologice, socio-culturale și spirituale. Deoarece pacientul este o entitate bine definită, aflat în sisteme variate, iar acțiunile asistentului medical sunt multiple, procesul de nursing este un proces dinamic, în fiecare etapă putând obține noi date despre pacient. Toate etapele procesului de nursing sunt în inter-relație ceea ce-l face să fie un sistem ciclic. Asistenta medicală este responsabilă pentru fiecare etapă. Procesul de nursing este transformat în acțiune prin aplicarea planului de nursing. Acesta este un document scris ce reflectă etapele procesului de nursing, prin intermediul lui se transmit fiecărei asistente medicale date referitoare la pacient și la intervențiile planificate efectuate. Indiferent de terminologia utilizată pentru planul de nursing, acesta trebuie să cuprindă: diagnosticul de nursing, obiectivele, intervențiile și componența de evaluare.

• Misiunea curriculumului în formarea profesională

Obiectivul principal al cursului este înțelegerea rolului asistentei medicale generaliste în implementarea procesului de nursing, formarea abilităților necesare în utilizarea procesului de nursing și dezvoltarea abilităților de exercitare a rolurilor de: coordonator de îngrijire, lider al echipei de sănătate, educator pentru sănătate, consultant în îngrijiri medicale și cercetător în procesul de nursing.

- Limba de predare a disciplinei: Română
- Beneficiari: studenții anului I, Facultatea medicină, specialitatea Asistență medicală generală.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei	S.03.O.027		
Denumirea disciplinei	Aplicarea clinică a nursingului fundamental		
Responsabil de disciplină	d.h.ș.m., profesor universitar Ghenadie Curocichin		
Anul	II	Semestrul	III
Numărul de ore total, inclusiv:			150
Curs	30	Lucrări practice/ de laborator	30
Seminare	30	Lucrul individual	90
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	5

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- la nivel de cunoaștere și înțelegere:
 - Să cunoască conceptul Virginiei Henderson, privind nevoile fundamentale
 - Să argumenteze conceptul despre om, sănătate și boală
 - Să recunoască cele 14 nevoi fundamentale a omului sănătos și bolnav
 - Să identifice etapele procesului de îngrijire (nursing)
 - Să cunoască necesitatea utilizării procesului de nursing
 - Să stabilească gradul de autonomie/dependență a pacientului
 - Să identifice problemele de dependență a pacientului
 - Să asigure echipamentele și materialele necesare pentru intervenții
 - Să explice tehnicile de nursing și investigațiile de rigoare
 - Să cunoască etapele de pregătire a bolnavului către diferite investigații
 - Să supravegheze evoluția bolnavului după intervențiile de nursing

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:**09****Data:****08.09.2021****Pag. 3/14**

- Să completeze documentele de evidență și îngrijire a pacientului

- **la nivel de aplicare:**

- Să aplice procesul de îngrijire (nursing).
- Să îndeplinească tehnicile de îngrijire, reieșind din standardele calificării în profesie
- Să aplice intervențiile proprii și delegate planificate în baza standardelor profesionale cu susținerea psihologică și informarea adecvată a pacienților
- Să elaboreze planul de activitate și de îngrijire individuală în baza realizărilor științei și practicii mondiale
- Să stabilească diagnosticul de nursing
- Să monitorizeze starea pacientului după efectuarea tehnicilor și investigațiilor
- Să -și asume responsabilitatea în însușirea corectă a etapelor procesului de nursing

- **la nivel de integrare:**

- Să fie apt să adopte atitudine centrată pe pacient; integral și individualizat în funcție de problemele de sănătate a pacientului
- Să fie capabil să abordeze ajustarea continuă a îngrijirilor la necesitățile pacienților
- Să evalueze nivelul de dependență a pacienților
- Să evalueze rezultatele îngrijirilor aplicate
- Să evalueze starea pacientului după efectuarea tehnicilor și investigațiilor

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

- Cunoașterea limbii de predare;
- Competențe TI (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);
- Abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- Calități – toleranță, inițiativă, autonomie și empatie.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
1.	Modelul conceptual al Virginiei Henderson. Etapele procesului de nursing.	2	4	6
2.	Ființa umană și dimensiunea bio-psiho-socială.	2	4	6
3.	Procesul de Nursing. Etapa I. Colectarea de date (anamneza)	2	4	6
4.	Procesul de Nursing. Etapa II. Analiza și interpretarea datelor, stabilirea diagnosticului de nursing.	2	4	6
5.	Procesul de Nursing Etapa III. Planificarea îngrijirilor.	2	4	6
6.	Procesul de Nursing. Etapa IV. Implementarea îngrijirilor	2	4	6
7.	Procesul de Nursing. Etapa V. Evaluarea îngrijirilor	2	4	6
8.	Nevoia de a respira și a avea o bună circulație.	2	4	6
9.	Nevoia de a mânca și a bea. Nevoia de a elimina.	2	4	6
10.	Nevoia de a se mișca și a avea o bună postură.	2	4	6
11.	Nevoia de a dormi și a se odihni. Nevoia de a se îmbrăca și dezbrăca.	2	4	6
12.	Nevoia de a-și menține temperatura corpului în limite normale.	2	4	6
13.	Nevoia de a fi curat, îngrijit, de a-și proteja tegumentele și mucoasele. Nevoia de a evita pericolele.	2	4	6
14.	Nevoia de a comunica. Nevoia de a acționa conform propriilor convingeri	2	4	6

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 4/14

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice	Lucru individual
	și valori de a practica religia.			
15.	Nevoia de a fi preocupat în vederea realizării. Nevoia de a se recrea. Nevoia de a învăța cum sa-și păstreze sănătatea.	2	4	6
Total		30	60	90

VI. MANOPERE PRACTICE ACHIZIȚIONATE LA FINELE DISCIPLINEI

Manoperele practice esențiale obligatorii sunt:

- Tehnica de spălare pe mâini
- Tehnica îmbrăcatulului mănușilor sterile
- Tehnica îmbrăcatulului mănușilor nesterile
- Tehnica aplicării/purtării măștilor
- Tehnica prelucrării igienice a pacientului
- Tehnica alimentației pacientului grav
- Identificarea celor 14 nevoi fundamentale pentru îngrijirea omului sănătos și bolnav
- Evaluarea problemelor de sănătate la pacienții cu diverse afecțiuni
- Identificarea manifestărilor de independență și manifestărilor de dependență a pacienților
- Elaborarea diagnosticelor de nursing
- Tehnica transferului pacientului de pe pat-brancardă, brancardă – pat
- Transferul pacientului dintr-o secție în alta
- Observarea și măsurarea respirației
- Măsurarea pulsului
- Pulsoximetria
- Măsurarea TA
- Măsurarea masei corporale
- Măsurarea circumferinței abdominale
- Măsurarea înălțimii
- Determinarea Indicilor Masei Corporale
- Determinarea edemelor
- Schimbarea poziției pacientului în pat
- Mobilizarea pacientului
- Transferul pacientului
- Schimbarea lenjeriei de pat fără pacient
- Schimbarea lenjeriei de pat cu pacient imobilizat
- Schimbarea lenjeriei de corp a bolnavului imobilizat
- Măsurarea temperaturii corporale (bucal, oral, cutanat, auricular, fără contact)
- Înregistrarea și reprezentarea grafică a temperaturii corporale în foaia de temperatură
- Aplicarea tehnicilor de comunicare verbală
- Utilizarea tehnicilor de comunicare non-verbală

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Modelul conceptual al Virginia Henderson. Etapele procesului de nursing	
• să recunoască modelul conceptual al Virginia Henderson. • să argumenteze demersul	1. Modelul conceptual al Virginiei Henderson; 2. Componentele esențiale ale unui model conceptual (postulate, valori și elemente.);

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:**09****Data:****08.09.2021****Pag. 5/14**

Obiective	Unități de conținut
științific al procesului de nursing. să identifice nevoile fundamentale specifice ființei umane.	3. Nevoile fundamentale și dimensiunile bio-psiho-sociale; 4. Clasificarea nevoilor după teoria lui Maslov; 5. Nevoia și homeostazia; 6. Independența și dependența în satisfacerea nevoilor fundamentale; 7. Sursele de dificultate; 8. Procesul de Nursing prezentarea generală, etapele procesului de Nursing, (culegerea de date; analiza și interpretarea lor: probleme, diagnostic de îngrijire; planificarea îngrijirilor-obiective; realizarea intervențiilor-aplicarea lor; evaluarea).
Tema 2. Ființa umană și dimensiunea bio-psiho-socială	
- să definească procesul de Nursing; - să promoveze Conceptul Virginiei Henderson, privind nevoile fundamentale; - să comunice eficient în diverse situații socioprofesionale; - să recunoască problemele de dependență, sursele de dificultate, manifestările problemelor de dependență; - să supravegheze pacientul și să aplice intervențiile specifice problemelor de sănătate; - să implementeze procesul nursing.	1. Definirea procesului de nursing; 2. Independența în satisfacerea nevoii; 3. Factorii care influențează satisfacerea nevoii; 4. Dependența în satisfacerea nevoii, sursele de dificultate; 5. Manifestările problemelor de dependență; 6. Intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; 7. Nevoile fundamentale ale ființei umane (generalități): prezentarea aspectului bio-fiziologic și dimensiunea psiho-socio-culturală: 1. a respira; 2. a se alimenta și hidrata; 3. a elimina; 4. a se mișca, a păstra o bună postură; 5. a dormi, a se odihni; 6. a se îmbrăca și dezbrăca; 7. a-și menține temperatura corpului în limite normale; 8. a fi curat, a-și proteja tegumentele; 9. a evita pericolele; 10. a comunica; 11. a acționa după credințele și valorile sale; 12. a se realiza; 13. a se recrea; 14. a învăța.
Tema 3. Procesul de Nursing. Etapa I. Colectarea de date (anamneza)	
- să enumere etapele procesului de Nursing; - să cunoască etapele procesului de îngrijire; - să aplice interviul și observația pentru facilitarea interviului; - să demonstreze depistarea nevoilor nesatisfăcute și manifestările de dependență ale pacientului.	1. Enumerarea etapelor procesului de Nursing; 2. Prezentarea generală a etapelor procesului de îngrijire; 3. Prima etapă a procesului de îngrijire - Colectarea de date; 4. Tipuri de informații culese; 5. Date stabile, variabile, surse de informații; 6. Observarea; 7. Interviul, condițiile pentru interviu, abilități ale asistentului medical de a facilita interviul.
Tema 4. Procesul de Nursing. Etapa II. Analiza și interpretarea datelor, stabilirea diagnosticului de nursing	

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:**09****Data:****08.09.2021****Pag. 6/14**

Obiective	Unități de conținut
• să examineze și clasifice datele culese de la pacient; • să departajeze manifestările de independență de cele de dependență; • să formuleze diagnosticul de nursing.	1. Procesul de Nursing, - etapa a II. Analiza și interpretarea datelor; 2. Departajarea între manifestările de independență și manifestările de dependență; 3. Diagnosticul de nursing; 4. Componentele diagnosticului de nursing; 5. Tipuri de diagnostic de nursing după clasificarea NANDA.
Tema 5. Procesul de Nursing Etapa III. Planificarea îngrijirilor	
• să stabilească prioritățile de îngrijire; • să elaboreze obiectivele de îngrijire; • să planifice intervenții specifice și evaluabile care răspund nevoii pacientului.	1. Etapa a III-a a demersului de Nursing; 2. Obiectivele de îngrijire, caracteristicile unui obiectiv de îngrijire- prima componentă a planificării; 3. Intervenția- a doua componentă a planificării;
Tema 6. Procesul de Nursing. Etapa IV. Implementarea îngrijirilor	
• să aplice îngrijiri conform intervențiilor planificate; • să monitorizeze reacțiile pacientul în timpul îngrijirilor.	1. Aplicarea îngrijirilor în practică și relația asistent-pacient; 2. Reacțiile pacientului în timpul îngrijirilor (anxietatea, stresul, durerea, singurătatea, înstrăinarea, sentimentul de neputință ș.a), care trebuie să fie în atenția nursei.
Tema 7. Procesul de Nursing. Etapa V. Evaluarea îngrijirilor	
• să aprecieze progresul pacientului în raport cu intervențiile aplicate; • să evalueze întregul proces urmat în caz de schimbări în starea pacientului (intervenții, complicații etc.).	1. Analiza rezultatului obținut; 2. Evaluarea pacientului în raport cu intervențiile asistentei medicale; 3. Satisfacția pacientului la rezultatele obținute.
Tema 8. Nevoia de a respira și a avea o bună circulație	
• să definească nevoia de a respira și a avea o bună circulație; • să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; • să elaboreze planul de îngrijire.	1. Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. 2. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema 9. Nevoia de a mânca și a bea. Nevoia de a elimina	
• să definească nevoia de a mânca și a bea, nevoia de a elimina; • să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; • să elaboreze planul de îngrijire.	1. Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. 2. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema 10. Nevoia de a se mișca și a avea o bună postură	
• să definească nevoia de a se mișca și a avea o bună postură; • să enumere factorii care influențează	1. Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția: 09
Data: 08.09.2021
Pag. 7/14

Obiective	Unități de conținut
satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; să elaboreze planul de îngrijire.	- intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. 2. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema 11. Nevoia de a dormi și a se odihni. Nevoia de a se îmbrăca și dezbrăca	
• să definească nevoia de a dormi și a se odihni, de a se îmbrăca și dezbrăca; • să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; să elaboreze planul de îngrijire.	1. Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de dependență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. 2. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema 12. Nevoia de a-și menține temperatura corpului în limite normale	
• să definească nevoia de a-și menține temperatura corpului în limite normale; • să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; să elaboreze planul de îngrijire.	1. Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de dependență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. 2. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema 13. Nevoia de a fi curat, îngrijit, de a-și proteja tegumentele și mucoasele. Nevoia de a evita pericolele	
• să definească nevoia de a fi curat, îngrijit, de a-și proteja tegumentele și mucoasele, de a evita pericolele; • să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; să elaboreze planul de îngrijire.	1. Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de dependență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. 2. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema 14. Nevoia de a comunica. Nevoia de a acționa conform propriilor convingeri și valori de a practica religia	
• să definească nevoia de a comunica, de a acționa conform propriilor convingeri și valori de a practica religia; • să enumere factorii care influențează	1. Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de dependență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:**09****Data:****08.09.2021****Pag. 8/14**

Obiective	Unități de conținut
satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; să elaboreze planul de îngrijire.	2. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.
Tema 15. Nevoia de a fi preocupat în vederea realizării. Nevoia de a se recrea. Nevoia de a învăța cum sa-și păstreze sănătatea	
• să definească nevoia de a fi preocupat în vederea realizării, de a se recrea, nevoia de a învăța cum sa-și păstreze sănătatea; • să enumere factorii care influențează satisfacerea nevoii; • să descrie intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței în satisfacerea nevoii. • să enumere sursele de dificultate; • să identifice problemele de sănătate; să elaboreze planul de îngrijire.	1. Definiție, independența în satisfacerea nevoii: - factorii care influențează satisfacerea nevoii; - manifestările de independență; - intervențiile asistentului medical pentru menținerea independenței. 2. Dependența în satisfacerea nevoii: - sursa de dificultate; - manifestările problemelor de dependență; - intervențiile asistentului medical în problemele de sănătate; - coordonarea și integrarea îngrijirilor specifice nevoii.

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

Competențe profesionale (specifice) (CS)

- ✓ **CPG1. Cultură, etică și valori.** Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare
- ✓ **CPG2. Eficiență profesională și lucrul în echipă.** Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă în diverse instituții medicale. Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități.
- ✓ **CPG3. Practica bazată pe evidențe și cercetare.** Utilizarea cunoștințelor actuale bazate pe dovezi, inclusiv rezultatele cercetării, pentru ghidarea activității practice. Organizarea și executarea cercetărilor științifice în domeniu. Selectarea materialelor și resurselor științifice metodelor de cercetare, efectuarea experimentelor, prelucrarea statistică a rezultatelor cercetării, formularea concluziilor și a propunerilor. Elaborarea și susținerea discursurilor, prezentărilor în cadrul manifestărilor științifice prin demonstrarea atitudinii personale, coerență în expunere și corectitudine științifică; participare în discuții și dezbateri în cadrul manifestărilor științifice.
- ✓ **CPG4. Realizarea activității de educație.** Efectuarea educației pentru sănătate la nivel de comunitate. Cunoașterea și aplicarea metodelor de instruire în dependență de specificul audienței. Stabilirea scopului și obiectivelor instruirii și /sau evaluării. Determinarea formelor optime de instruire și evaluare în dependență de specificul audienței. Realizarea evaluării la locul de muncă, inclusiv posibilitatea de a oferi feedback constructiv. Elaborarea planurilor de lucru, materialelor metodice pentru procesul de educație și instruire cu elevii/studentii.

Competențe profesionale specifice

- ✓ **CPS1. Cunoașterea științelor ce stau la baza îngrijirilor generale.** Dobândirea de cunoștințe și know-how

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 9/14	

independent prin procesul de învățare formal

- ✓ și informai. Cunoașterea adecvată a științelor ce stau la baza îngrijirilor generale, dobândirea de cunoștințe suficiente despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social.
- ✓ **CPS2. Promovarea sănătății, efectuarea activităților de profilaxie și educație pentru sănătate.** Promovarea unui stil de viață sănătos, aplicarea măsurilor de prevenție și auto-îngrijire, promovarea sănătății, consolidarea comportamentelor și respectarea planului terapeutic. Protecția sănătății și stării de bine ale persoanelor și grupurilor de care se îngrijește. Promovarea și dezvoltarea îngrijirilor nursing pe termen lung, în cazuri de comorbiditate și în situații de dependență cu scopul de a menține autonomia personală a indivizilor și relația acestora cu mediul înconjurător în fiecare moment al procesului de sănătate /boală.
- ✓ **CPS3. Realizarea procedeeelor clinice.** Experiență clinică adecvată, pentru efectuarea diverselor manopere practice și procedee pentru realizarea activităților profesionale specifice specialității de asistență medicală generală pe baza cunoștințelor din științele fundamentale.
- ✓ **CPS4. Îngrijire în asistență medicală (nursing).** Asigurarea îngrijirilor profesionale indivizilor, familiilor și grupurilor, luând în considerare dezvoltările cunoașterii științifice, precum și cerințele de calitate și siguranță stabilite în conformitate cu reglementările legale și profesionale de conduită. Evaluarea, diagnosticarea, planificarea și implementare îngrijirilor nursing individualizate orientate pe rezultatele stării de sănătate. Aprecierea rezultatelor îngrijirilor, prin intermediul instrucțiunilor care descriu procesele pentru diagnosticare, tratament și îngrijire, făcând recomandări pentru îngrijirile necesare. Implementarea fundamentelor, principiilor teoretice și metodologice nursing, bazându-se pe intervențiile nursing realizate în funcție de dovezile științifice și resursele disponibile.
- ✓ **CPS5. Luarea deciziilor.** Aplicarea abilităților de gândire critică și sistematizată în scopul rezolvării problemelor și luării deciziilor nursing în contextul profesional al îngrijirii. Analizarea și identificarea prealabilă a problemelor, facilitând identificarea celei mai bune soluții pentru pacient, familie și comunitate, atingerea obiectivelor, îmbunătățind rezultatele și calitatea muncii desfășurate.
- ✓ **CPS6. Dezvoltare și leadership.** Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în scopul prestării serviciilor de calitate și al adaptării la dinamica cerințelor politicilor în sănătate și pentru dezvoltarea personală și profesională. Motivarea pentru atingerea obiectivelor și îndeplinirea sarcinilor.

Competențe transversale:

- ✓ **CT1. Autonomie și responsabilitate în activitate.** Aplicarea regulilor de muncă riguroasă și eficientă, manifestarea unei atitudini responsabile față de realizarea sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticii profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Promovarea raționamentului logic, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor.
- ✓ **CT 2. Comunicarea eficientă.** Abilitatea de a înțelege textele scrise / vorbite, de a exprima concepte, gânduri, sentimente, fapte și opinii atât în formă orală cât și în formă scrisă (ascultare, vorbire, citire și scriere) și de a interacționa lingvistic într-un mod adecvat și creativ într-o gamă completă de contexte sociale și culturale.
- ✓ **CT 3. Competențe digitale.** Abilitatea de a interacționa printr-o varietate de dispozitive / aplicații digitale, de a înțelege comunicarea digitală, modul în care este cel mai bine vizualizată, analizată și utilizată pentru nevoile proprii. Abilitatea de a introduce date în calculator, de a prelucra informațiile, de a tipări documentele specifice. Capacitatea de a utiliza adecvat situației conținutul informațiilor găsite.
- ✓ **CT 4. Toleranță și respect pentru diversitate.** Abilitatea de a susține și promova un mediu care oferă oportunități pentru toți, indiferent de rasă, sex, cultură și vârstă prin conlucrarea cu toți angajații și beneficiarii de la toate nivelurile; valorificarea și încorporarea contribuțiilor persoanelor din medii diferite; precum și să arate respect pentru opiniile și ideile celorlalți.
- ✓ **CT 5. Abilități de interacțiune și responsabilitate socială.** Identificarea obiectivelor de realizat, a resurselor disponibile, condițiilor de finalizare, etapelor de lucru, termenelor de realizare aferente. Identificarea rolurilor și responsabilităților într-o echipă pluridisciplinară și la nivel de comunitate. Aplicarea de tehnici de

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 10/14	

relaționare și de muncă eficientă în cadrul echipei și cu beneficiarii serviciilor. Asigurarea desfășurării eficiente și implicării responsabile în activitățile de organizare a muncii în echipă.

Finalitățile de studiu și competențele dobândite sunt verificate și apreciate prin evaluări curente și finale conform Planului de învățământ. Evaluarea pe parcursul studiilor se realizează prin câteva modalități:

✓ Finalități de studiu

- Să identifice cele 14 nevoi fundamentale pentru îngrijirea omului sănătos și bolnav
- Să evalueze problemele de sănătate la pacienți cu diverse afecțiuni
- Să diferențieze manifestările de independență și manifestările de dependență
- Să monitorizeze și noteze parametrilor fizici și a funcțiilor vitale și vegetative.
- Să participe la activități specifice de îngrijire sub supraveghere
- Să stabilească diagnostice de nursing
- Să analizeze calitatea îngrijirilor
- Să completeze planul de îngrijire pentru 3 pacienți
- Să efectueze prelucrarea igienică a pacientului
- Să realizeze alimentare pacientului grav
- Să efectueze transferul pacienților de pe pat-brancardă, brancardă – pat
- Să realizeze transferul pacientului dintr-o secție în alta
- Să demonstreze comunicarea eficientă între membrii echipei de îngrijire
- Să comunice constructiv cu pacienții
- Să completeze corect documentația medicală
- Să interpreteze rezultatele investigațiilor

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Pliant informațional	✓ Selectarea subiectului, pliantul trebuie să trateze doar un subiect; ✓ Calitatea și accesibilitatea informației în limbajul pacientului, utilizarea terminologiei de popularizare; ✓ Folosirea imaginilor argumentative, clar vizibile, prezența datelor statistice actuale, care să ilustreze mesajul chee; Actualitatea informației, structurat (ierarhic și logic)	Prezentarea pliantului în varianta electronică	
2.	Referat	✓ Selectarea temei; ✓ Foaia de titlu; ✓ Planul; ✓ Actualitatea subiectului abordat; ✓ Gradul de studiere a subiectului, conținuturi relevante, actuale; ✓ Metode de investigare aplicate; ✓ Rezultate obținute; ✓ Concluzii; ✓ Surse bibliografice.	Prezentarea referatului în varianta electronică	
3.	Prezentare Power Point	✓ Selectarea temei; ✓ Nu se folosesc efecte pentru tranziția între sliduri;	Capacitatea de a prezenta tema clar, structurat și să ilustreze mesajul chee.	

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:**09****Data:****08.09.2021****Pag. 11/14**

		✓ O idee centrată pe slide, maxim șase linii text, maxim șase cuvinte pe linie de text; ✓ Nu se va repeta ceea ce se va spune oral; ✓ Se va aplica creativitatea și imaginația; ✓ Simplitate: o idee bine scrisă, împreună cu o imagine care face mai mult decât cuvinte; ✓ Nu se aplică scrisul pe imagini; ✓ Se folosesc imagini de calitate.		
4.	Studiu de caz	✓ Corectitudinea interpretării studiului de caz propus; ✓ Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora; ✓ Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat; ✓ Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză; ✓ Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului de caz analizat; ✓ Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea; ✓ Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului; ✓ Originalitatea studiului de caz, a formulării și a realizării; ✓ Individualizarea (să nu fie lucruri copiate);	Prezentarea studiului de caz, aprecierea critică, judecată personală a studentului.	
5.	Plan de îngrijire	✓ Formă tabelară scrisă a procesului de îngrijire; ✓ Să cuprindă minim 4 categorii de informații; ✓ Lista cu problemele de dependență; ✓ Obiectivele de îngrijire; ✓ Intervențiile/măsurile de îngrijire care urmează a fi aplicate; ✓ Reevaluare/evaluarea intervențiilor aplicate.	Prezentarea planului de îngrijire, cu prezența informației ample.	
6.	Fișa cu algoritmul tehnicilor însușite la disciplină	✓ Corectitudinea ordonării activității tehnicilor însușite; ✓ Corespunderea descrierii succesiunii aproximativ fixă a operațiunilor relatate de student cu argumentarea acestora.	Prezentarea fișei în varianta electronică.	

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

- *Metode de predare și învățare utilizate*

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 12/14	

Strategiile didactice sunt modalități de îmbinare eficientă a metodelor cu mijloacele de învățământ, cu modul de organizare a conținutului, cu formele de activitate (frontal, de grup, individual), cu modul de prezentare a informațiilor (problematizare, descoperire, etc), cu dirijarea activității (direct, indirect, algoritmic) și cu formele de evaluare (inițială, formativă, finală).

Strategia didactică reunește sarcinile de învățare cu situațiile de învățare, reprezentând un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale, care vizează realizarea obiectivelor.

Conform pedagogiei competențelor, în cadrul predării disciplinei *Abilități practice de îngrijire în nursing. Educație interprofesională* se pune accent pe:

- crearea situațiilor de motivare a studentului pentru activitatea de cunoaștere;
- oferirea oportunităților fiecărui student de a-și valorifica potențialul intelectual, aptitudinile personale și experiența individuală;
- stimularea spiritului critic constructiv, a capacității de argumentare și de identificare a alternativelor;
- favorizarea accesului la cunoaștere prin forțe proprii, stimulând atitudinea reflexivă asupra propriilor demersuri de învățare;
- cultivarea independenței cognitive, a autonomiei în învățare;
- formarea la studenți a unor atitudini și comportamente conform valorilor profesionale, general-umane și naționale.

În acest context, punem accent pe:

- strategii didactice *relevante*, construite în baza situațiilor reale din viața profesională;
- strategii *inductive* – studenții rezolvă probleme, iau decizii în baza unor cazuri/probleme concrete;
- strategii *active* – studenții învață prin acțiune, implicare;
- strategii bazate pe *colaborare* - activități în grupuri și prin cooperare;
- strategii *interactive* – discuții dirijate și dezbateri;
- strategii *critice* – studenții sânt încurajați să-și expună punctele de vedere, să argumenteze.

Atenționăm ca în cadrul studierii disciplinei să se respecte exigențele învățării de durată, cum ar fi: utilizarea unor strategii didactice, care pun accent nu doar pe acumularea unor cunoștințe, ci și pe formarea/consolidarea continuă a deprinderilor, dezvoltarea capacității de autoevaluare, folosirea strategiilor interactive bazate pe alternarea formelor de activitate individuală, în perechi și în grup cu formarea la studenți a abilităților de cooperare.

Forma de organizare se referă la modul/maniera de lucru în care se realizează activitatea *binomului profesor-student*, mod de lucru cu grupul sau individual. Din punct de vedere funcțional sunt considerate sisteme de organizare a activității de predare-învățare, în cadrul cărora se vehiculează conținuturi și se fructifică obiectivele educației în lumina principiilor didactice prin intermediul metodelor și mijloacelor didactice. Ele sunt cele care îmbină armonios activitatea de predare cu cea de învățare, corelându-le permanent și realizând un consens. Raportată la modul în care se realizează relația profesor-student și la numărul de participanți la activitate se pot desemna formele de desfășurare a procesului didactic: frontale, în perechi de grup și individuale:

- *activități frontale* – lecții prelegeri, vizionarea de filme didactice etc.;
- *activități în perechi* – evaluare reciprocă;
- *activități de grup* – consultații, exerciții independente, cercul științifico-practic studentesc, întâlniri cu specialiștii, concursuri, sesiuni de comunicări, dezbateri pe teme de specialitate;
- *activități individuale* – munca independentă, studiul individual, efectuarea temelor pentru acasă, pregătirea și susținerea unor comunicări, pregătirea pentru examen.

Formele de organizare a activității didactice sunt complementare și se pot desfășura concomitent, în funcție de obiectivele și conținutul didactic. Educarea studenților de a practica ei înșiși cât mai multe forme ale învățării se soldează cu efecte pozitive.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 13/14	

Metodele de învățământ sunt o componentă importantă a strategiilor didactice, a tehnologiilor didactice, reprezintă sistemul de căi, procedee, tehnici, mijloace adecvate de instruire, care asigură desfășurarea și finalizarea de performanțe și eficiență a procesului de învățământ. Trecerea la o metodologie actuală, centrată pe student, implică studentul în procesul de învățare mai activă, acțională.

Mijloacele didactice prezintă ansamblul instrumentelor materiale, naturale sau tehnice, selectate și adaptate pedagogic la nivelul metodelor și procedeele de instruire, pentru realizarea eficientă a sarcinilor de predare-învățare-evaluare. Introducerea în practica didactică a mijloacelor de învățământ, facilitează desfășurarea activității de predare-învățare și realizarea obiectivelor instructive-educative prestabilite. Psihopedagogia mijloacelor de învățământ recomandă integrarea lor în activitatea didactică, pentru valoarea lor formativă, pentru facilitarea procesului de formare a competențelor profesionale, pentru valoarea demonstrativă și intuitivă a acestor surse de informare, pentru actualizarea informației, pentru avantajul transmiterii unui volum mare de informații. Utilizarea mijloacelor didactice la disciplină (mijloace didactice vizuale, auditive, audiovizuale) contribuie la sporirea eficienței procesului de învățare prin:

- aprofundarea proceselor de analiză și sinteză;
- clasificarea aspectelor insuficient sesizate prin lectura imaginii;
- asigurarea pătrunderii prin gândire a celor repetate;
- formarea la studenți a unei viziuni de ansamblu asupra celor studiate;

- **Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei**

Brainstorming”, „Studiul de caz”, „Multi-voting”, „Masa rotunda/discuții interactive”, „Interviul de grup”, Rezolvarea problemei în grup.

- **Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)**

Curentă:

- testare (pre-test, post-test)
- studiu de caz
- observații ale prestațiilor
- demonstrație practică
- liste de control
- feed- back
- evaluări scrise generale și specifice

Finală:

- Evaluarea deprinderilor practice pe mulaje
- Examen oral
- Test asistat la computer

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ PENTRU STUDII UNIVERSITARE

Redacția:	09
Data:	08.09.2021
Pag. 14/14	

7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-9,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Mozes, C. *Tehnici de îngrijiri acordate de asistenții medicali*, Editura Medicală, București, 2007.
2. Rogozea, L. *Tehnici și manopere pentru asistenți medicali*. Brașov: Editura Libris Editorial 2017; ISBN 978-606-8814-43-8
3. Titircă, L. *Ghid de Nursing cu tehnici de evaluare și îngrijiri corespunzătoare nevoilor fundamentale*, Editura Viața Medicală Românească, București, 2008; ISBN 978-973-160-010-9.
4. Titircă, L. *Tehnici de evaluare și îngrijiri acordate de asistenții medicali*, Editura Viața Medicală Românească, București, 2005.
5. Udma, F. *Proceduri de nursing*, vol.I, vol.II. Editura Ex Pomto-Constanța, 2009; ISBN vol.I 978-973-644-702-2; ISBN vol.II 978-973-644-833-6

B. Suplimentară

6. Baghiu, V. *Teoria și practica nursing*, București; Cartea medicală 2018, Vol.I; ISBN 978-973-160-120-5
7. Cartaleanu, T., Cosovan, O., Goraș-Postică, V., Lîsenco, Ș., Sclifos, L. *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*. Centru educațional PRO DIDACTICA, Chișinău, 2016
8. Chiuțu, L. *Nursingul pacientului critic*. Ed Sitech Craiova Romania, 2009; ISBN 978-606-530-320-1
9. Gulie, E. *Cercetarea în Nursing*. Reprograf, Craiova 2008
10. Moraru, L., Măriucă, I. *Bazele teoretice și practice ale îngrijirii omului sănătos și bolnav*. Editura Universul, București, 2005.
11. Smeltzer, C. Suzanne, Bare, Brenda G. *Medical Surgical Nursing*, USA 1992, 2005
12. Titircă, L. *Breviar de explorări funcționale*, Editura Medicală, București, 2007
13. Titircă, L. *Manual de îngrijiri speciale*. Editura Viața Medicală Românească, București, 2006